

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

17 iulie 2024

Probă scrisă

LIMBA ȘI LITERATURA ROMANI MATERNĂ

VARIANTA 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Drabaren o təksto thaj xramosaren nùmaj rromanesθe so mangel pes and-e pučhimata dine maj tele!

I rajni siklărni kaθar i trinto klàsa tradəs le dadenqe thaj le dajanqe jekh biləto kaj te akharel len k-i aktivitəta 5 Oktòbra – o Internacionàlo Dives e Edukaciaqo.

E dada save avile k-i aktivitəta trebal te vakären palal i profèsia thaj e tradicie andar lenqi familia.

O dad e Florinosqo lel te phenel:

- And-i amari familia, mirro dad thaj mirro pàpus kenas kaštutne bută save bikinenas len k-o diz. Akana, ame xasardăm kadaja profèsia, si amen aver bută: keras buti and-i fàbrica, sam bikinitòri thaj mirro phral si siklărno.

O dad e Mariaqo mangel te phenel vi vov vareso:

- Me thaj mirri familia sam bašavne. Bašavas k-e abăva thaj kaj e evenimètură kaj sam akharde. Ame sam lošale ke ingeras maj dur i rromani tradicia. Mirro tikno phral si školutno mediàtòro, haj o maškarutno phral si dòktoro. Me kamav kaj mirri tikni čhaj te kerel e Muzikaqo Licèvo te kerel vi škòla thaj te ingerel maj dur vi amari tradicia.

O dad e Jonelosqo vakărel vi vov palal pesqi familia:

- Ame sam andar e kıkavărenqo nămo. Amenθe si importànto i pakiv. Trebal te das pakiv le phuren, te phiravas amen šukar savorrença. Vi ame kamas kaj amare čhave te phiren k-i škòla, te keren o licèvo thaj i fakultèta.

Lošali, i siklărni del duma:

- Nais tumenqe vaš tumare šukar alava. Palal sar vi tume phende, si šukar te avel amen tradicionàlo profèsie vi te avas pakivale. Sa kadja, i edukàcia vastdel amen te aresas manuša pregătime vaš jekh modèrno societèta. Si importànto kaj tumare čhave te agorisaren i gimnaziàlo škòla, o licèvo thaj i fakultèta.

- Naisaras tuqe rajnie vaš tire svătură, phenen e dada. Ame kamas te inkeras amari tradicia thaj kaj amare čavorren te avel len edukàcia.

Čhavalen thaj čhajalen, i tradicia si but lači kana rodas vi i edukàcia! Kaj te aresas varekon and-o amaro živipen, trebal te na mukhas amari edukàcia!

(I tradicia thaj i edukàcia, palal o Jonel Kordovan)

1. Xramosaren savo si o tìtulo, o autòro thaj e personàžură andar o dino tèksto! **4 pùntkură**
2. Ambolden rumunikanes e anglutne 13 rëndură andar o tèksto dino maj opre! **6 pùntkură**
3. Nakhaven i sintagma **i rromani tradicia** andar le savorre 8 kèzură (nominativo, akuzativo, genitivo, dativo, lokativo, ablativo, sociativ-instrumentàlo vi vokativo), vi ka-o jekhipen, vi ka-o butipen! **6 pùntkură**
4. Den i paradigma e kernavnăqi/ e verbosqi **phirel** ka-e savorre vaxta e indikativone modosqe (o akanutno vaxt, o avutno vaxt, o imperfèkto, o nakhlo vaxt thaj o po but sar perfèkto vaxt)! **10 pùntkură**
5. Alosaren andar o dino teksto štar adžektivură/ pašnavnă! Xramosaren savo substantivo determinisaren von! **4 pùntkură**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Kana tume drabaren o oprutno tèksto, so tume xatären? Xramosaren palal so tume mangel/ kamen te phenen maj but, and-e 10 rëndură, p-i kadaja tème! **10 pùntkură**
2. Vakären, and-e 15-20 rëndură, palal **So si jekh narativo tèksto? Save si e specifikane elemèntură vaš jekh narativo tèksto? D-ašti te des eksèmplură andar o tèksto din omaj opre: *I tradicia thaj i edukàcia, palal o Jonel Kordovan.*** **10 pùntkură**
3. Xramosaren, and-e 10 rëndură, so tume xatären andar o mothovipen: ***I tradicia si but lači kana rodas vi i edukàcia! Kaj te aresas varekon and-o amaro živipen, trebal te na mukhas amari edukàcia!*** **10 pùntkură**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. Keren jekh **butăqi fiša** savi šaj te utilizisaren/ labären la ka-e klasažo kotor **O ženutno pronòmbro/ i ženutni sarnavni**, i eftato klàsa! **10 pùntkură**
2. Xramosaren palal **Save si e etàpe kana siklăras le siklòvnen jekh narativo tèksto?** D-ašti te lien sar eksèmplo/ misal o siklăripen le tekstosqo „*I tradicia thaj i edukàcia, palal o Jonel Kordovan*”. **10 pùntkură**
3. Prezentisaren, and-e 10-15 rëndură, **palal sar keras i evalùcia and-e rromane čhibăqe òre! Xramosar palal duj alternativo/ mòderno evaluaciaqe metode.** **10 pùntkură**